

**Samenvattende financiële consequenties
septembercirculaire 2023**
(2023-036292)

In deze bijlage lichten we de belangrijkste financiële mutaties toe van de septembercirculaire 2023.

	(bedragen x 1.000)				
Mutatie gemeentefonds	2023	2024	2025	2026	2027
Meicirculaire 2023	84.584	87.235	87.348	80.380	80.275
Septemercirculaire 2023	84.617	88.195	88.277	81.282	82.718
Verschil	34	961	929	902	2.443
AF: reservering taakmutaties	-49	-228	-101	-40	-39
AF: Aanvullende stelpost BCF (opgenomen in 2e bestuursrapportage)	-255	-255	-255	-255	-255
Budgettaire effect 2023-2027	-270	478	573	607	2.149
AF: reservering loon- en prijscompensatie	0	-478	-478	-478	-478
Netto effect verwerking septemercirculaire	-270	0	95	129	1.671

In bovenstaande tabel wordt het verschil tussen de meicirculaire 2023 en de septemercirculaire 2023 weergegeven. De septemercirculaire 2023 leidt, met uitzondering van 2023, in alle jaren tot een positief verschil ten opzichte van de meicirculaire 2023. We reserveren middelen voor nieuwe taken en houden rekening met mutaties die we al in eerdere P&C documenten hebben verwerkt. Daarnaast stellen we voor €478.000 te reserveren voor loon- en prijscompensatie. Wat resteert zijn de netto effecten die de meerjarenbegrotingssaldi beïnvloeden.

Het budgettaire effect voor 2023 is negatief. Vanaf 2024 is het effect positief, oplopend van € 0,5 miljoen in 2024 tot € 2,1 miljoen in 2027. Dit is grotendeels het gevolg van het bijgestelde loon- en prijscompensatie in deze jaren.

In deze bijlage specificeren we eerst de taakmutaties en uitnamen. Vervolgens verklaren we het budgettaire effect.

Reservering taakmutaties

De circulaire bevat taakmutaties, een mutatie op een bestaande integratie-uitkering en een nieuwe decentralisatie-uitkering. De belangrijkste staan hieronder opgesomd en worden onder de tabel nader toegelicht. Deze bedragen reserveren we voor het betreffende doel en hebben daarom geen invloed op het begrotingssaldo. Er worden geen noemenswaardige uitnamen gedaan die we in mindering kunnen brengen op de uitvoeringsbudgetten.

	(bedragen x 1.000)				
	2023	2024	2025	2026	2027
Bijzondere bijstand en vroegsignalering (taakmutatie)	0	82	0	0	0
Loon- en prijsbijstelling Jeugdzorg (taakmutatie)	0	100	58	0	0
Participatie (integratie-uitkering)	49	46	43	40	39
Totaal gereserveerd	49	228	101	40	39

- *Bijzondere bijstand en vroegsignalering:* Het kabinet stelt in 2024, net als in 2023, weer € 50 miljoen beschikbaar om een stapeling van sociale en maatschappelijke problemen als gevolg van de hoge inflatie te voorkomen.
- *Loon- en prijsbijstelling Jeugdzorg:* Het Rijk en de VNG hebben eerder dit jaar een principeakkoord bereikt voor de Hervormingsagenda Jeugd. In de meicirculaire 2023 werd voor jeugdzorg voor 2024 € 1.363 miljoen en voor 2025 € 859 miljoen toegevoegd aan de algemene uitkering. Over deze bedragen zijn nu ook de loon- en prijsbijstelling toegekend.

- *Participatie*: Bij Voorjaarsnota heeft het kabinet besloten om gemeenten te compenseren voor de bijzondere verhoging van het wettelijk minimumloon voor medewerkers in de Wet Sociale werkvoorziening (Wsw). Dit is nu toegevoegd aan de integratie-uitkering Participatie.

Budgettair effect septembercirculaire

Het budgettair voordeel in 2023 is negatief, namelijk € 270.000. Voor 2024 en 2025 is het effect positief. De belangrijkste financiële oorzaken van dit budgettair effect zijn als volgt:

Loon- en prijscompensatie

De accressen voor de loon- en prijsontwikkeling (lpo) zijn voor het jaar 2024 bijgewerkt. De loon- en prijscompensatie is verhoogd met 1,1 procentpunt naar 5,3%. Het effect daarvan voor 2024 en verder bedraagt in totaal € 932.000.

Plafond BTW compensatiefonds

Het BCF-plafond bedraagt € 3,9 miljard voor gemeenten in 2023. Als de gezamenlijke declaraties van gemeenten onder het plafond blijven wordt het verschil in het gemeentefonds gestort. Bij overschrijding van het plafond volgt een uitname. Vooruitlopend op de definitieve afrekening bij de meicirculaire 2024, is een voorschot uitgekeerd van € 359 miljoen. Voor Overbetuwe zorgt dit voor een positief effect van € 719.000 voor het jaar 2023. Aangezien wij hier echter al een stelpost voor hebben opgenomen (opgehoogd met € 255.000 naar € 610.000 in de 2e bestuursrapportage) resteert een budgettair effect van € 109.000.

Indexatie volumeontwikkeling nieuwe bbp-systematiek

Het kabinet heeft besloten om het gemeentefonds voor de volumeontwikkeling vanaf 2027 te indexeren op basis van de ontwikkeling van het bruto binnenlands product (bbp). De nieuwe financieringssystematiek houdt in dat de volumeontwikkeling van het gemeentefonds vanaf 2027 wordt gebaseerd op een 8-jaars historisch gemiddelde van de ontwikkeling van het bbp is in de septembercirculaire verwerkt en leidt tot een voordeel vanaf 2027 van 1,3 miljoen.

WOZ-waarden mutaties

Vanaf 2024 zien we een negatief effect van € 180.000 op de WOZ-waarde maatstaf. Dit komt doordat we de verwachte areaaluitbreiding 2024 hebben meegenomen in de berekening voor de septembercirculaire. Een hogere totale WOZ-waarde leidt tot een lagere algemene uitkering.

Uit onze analyse en die van onze adviseur PAUW concludeerden we bij de meicirculaire 2023 dat de WOZ-waarden mogelijk onjuist waren waardoor de algemene uitkering te laag uit viel. Daarom hebben we daarvoor een aanpassing gedaan van structureel € 500.000. Bij de septembercirculaire blijkt dat het Rijk hierin niets heeft gecorrigeerd ten opzichte van de meicirculaire. Wij laten daarom deze aanpassing nu vervallen en dit zorgt voor een jaarlijks nadeel van € 500.000 vanaf 2023.